

Aan: Agendacommissie MRA
Datum: 21 augustus 2020
Betreft: Inzet op MRA aanpak Duurzaam Herstel / Green Deal
Van: Martin Bekker, Edwin Oskam

Gevraagde afspraken:

- 4.1 Reflecteren op de opdracht zoals geformuleerd in bijlage 4a en de eerste aanzet voor de daarbij te hanteren aanpak, en waar nodig aan te vullen of te wijzigen**
 - 4.2 Opdracht te geven aan het Platform Economie en het PHO Duurzaamheid om dit najaar samen met de Amsterdam Economic Board toe te werken naar een set van ambitieuze afspraken tussen relevante (publieke en/of private) partijen uit de MR die de komende jaren zowel een bijdragen kunnen leveren aan de duurzaamheidsambities als het economisch herstel van de regio**
-

Inleiding

Het streven naar een toekomstbestendige metropool is één van de twee leidende principes van de nieuwe MRA Agenda: "Een regionale economie die op de langere termijn internationaal succesvol is, is een schone economie. Daarnaast vraagt het waarborgen van een veilige leefomgeving met hoge leefkwaliteit dat we ons wapenen tegen klimaatverandering en dat we het gebruik en de inrichting van onze leefomgeving verduurzamen." Dit principe wordt in de Agenda vertaald in een aantal uitvoeringslijnen die vragen om een geïntegreerde aanpak vanuit de verschillende platforms en PHO's.

De coronacrisis heeft in korte tijd de context waarin de MRA Agenda moet worden uitgevoerd flink veranderd, met name door de effecten die deze heeft en zal hebben op de economische situatie, de arbeidsmarkt en de overheidsfinanciën. Hoewel er hierbij sprake is van fundamentele onzekerheden, zijn de discussies over de aard van de effecten en de reacties die deze vereisen ook in de MRA stevig op gang gekomen. Sprekende voorbeelden daarvan zijn:

- de samen met de Amsterdam Economic Board georganiseerde webinars in het kader van de MRA University waarin experts de gelegenheid kregen om hun visie te geven op de impact van de coronacrisis op een aantal voor de MRA relevante thema's;
- de vorming van een coronawerkgroep MRA die de impact van de coronacrisis op onze doelen en uitvoeringslijnen heeft verkend en een aanzet heeft geformuleerd voor hoe we hiermee om kunnen gaan;
- de 'corona-opleggers' die inmiddels zijn opgesteld als bijlage bij / aanvulling op de concept-jaarplannen die zijn opgesteld voor de uitvoeringslijnen van de nieuwe MRA Agenda en die bedoeld zijn om inzichtelijk te maken welke impact de coronacrisis zou kunnen hebben;
- de discussie over en de inzet vanuit het platform Economie op een herstelprogramma MRA;
- de samen met de Amsterdam Economic Board voorbereide bijeenkomst 'Duurzaam herstel MRA' van 15 juni, waar overheidsbestuurders (verantwoordelijk voor portefeuilles als duurzaamheid, economie, mobiliteit, sociaal, werk en inkomen) met elkaar op zoek gingen naar bouwstenen voor een duurzaam herstel.

metropool regioamsterdam

Ad 1: Het formuleren van een formele opdracht voor een MRA aanpak Duurzaam Herstel

Bij de afsluiting van genoemde bijeenkomst van 15 juni concludeerde wethouder Van Doorninck, als één van de initiatiefnemers, dat er draagvlak bestond voor het toewerken naar een ambitieuze MRA aanpak Duurzaam Herstel en dat de inzet zou moeten zijn om over de invulling en uitvoering daarvan in het najaar van 2020 MRA-brede afspraken te maken. Nadrukkelijk voegde zij daaraan toe dat dit geen overheidsaangelegenheid zou moeten zijn, maar dat een actieve betrokkenheid van het bedrijfsleven, kennisinstellingen en andere relevante stakeholders daarbij cruciaal is. Deze partijen zou niet alleen moeten worden gevraagd om feedback te leveren op plannen van MRA-overheden, maar ook expliciet moeten worden uitgenodigd en uitgedaagd om zelf ook met voorzetten voor afspraken te komen.

Kern van deze aanpak zou moeten zijn om via een MRA-brede inzet van publieke en private spelers op de gezamenlijke duurzaamheidsambities te werken aan een sneller economisch herstel van de MRA en aan het versterken van de economie van de toekomst.

Hoewel er voor haar conclusie brede steun was van de deelnemers aan deze bijeenkomst en hoewel er daarbij vertegenwoordigers aanwezig waren uit allerlei bestuurlijke MRA platforms en PHO's, heeft deze geen formele status. Dat maakt het mobiliseren van partijen (overheden en andere stakeholders) om met elkaar uitvoering te geven aan dit traject vrijblijvend en dus lastiger. Instemming door de Agendacommissie met een expliciete opdracht aan het PHO Duurzaamheid en het platform Economie om samen met de Amsterdam Economic Board het initiatief te nemen tot het formuleren van een MRA aanpak Duurzaam Herstel is daarom wenselijk. Onderdeel van die opdracht moet ook zijn om:

- relevante partijen in de MRA buiten het overheidsdomein over dit traject te informeren en hen te stimuleren daaraan actief bij te dragen en partner te worden;
- andere MRA platforms en PHO's te informeren over en actief te betrekken bij de uitvoering van dit traject (zonder dat dit leidt tot tijdrovende praatcircuits).

Ad 2: Concept opdracht voor het PHO Duurzaamheid en het platform Economie

Opdracht aan het PHO Duurzaamheid en het platform Economie

Zet – in samenwerking met de Amsterdam Economic Board – een traject op dat als doel heeft te komen tot een set van ambitieuze afspraken tussen relevante (publieke en/of private) partijen uit de MRA die de komende jaren zowel een bijdrage kunnen leveren aan de duurzaamheidsambities als het economisch herstel van de regio. Op die manier zal ook uitwerking worden gegeven aan één van de conclusies van de coronawerkgroep MRA die constateert dat er nationaal en internationaal brede overeenstemming bestaat dat de huidige situatie vraagt om het (tenminste) vasthouden aan de geformuleerde duurzaamheidsambities. Uitgangspunt bij deze opdracht is dat dit traject een start moet markeren van een langer lopend traject, maar dat de ambitie is om in december 2020 rondom een aantal thema's al concrete afspraken tussen relevante partijen bekend te kunnen maken.

Sluit bij het opzetten en uitwerken van dit traject zoveel mogelijk aan op de resultaten van de bijeenkomst van 15 juni, op het voorwerk dat inmiddels is verricht en op de vele lopende initiatieven en trajecten¹, zoek naar mogelijkheden om deze effectiever te maken en op te schalen en denk na over financieringsmogelijkheden voor de elementen daarin. Probeer via dit traject zoveel mogelijk krachten in de MRA te mobiliseren en vanuit de gezamenlijkheid een propositie te ontwikkelen die aansluit op nationale en Europese initiatieven en ook kan worden voorgelegd en besproken met het rijk en de Europa.

¹ Zie m.n. de notitie 'Bouwstenen voor een MRA Green Deal' die de Amsterdam Economic Board heeft opgesteld in de aanloop naar de bijeenkomst van 15 juni jl.

metropool regioamsterdam

Beoogd eindresultaat

- Op *procesniveau* moet dit traject eraan bijdragen dat publieke en private krachten in de MRA worden gebundeld en een setting ontstaat waarin stakeholders de komende jaren gezamenlijk zoeken naar en werken aan afspraken die zowel een bijdrage kunnen leveren aan de duurzaamheidsambities als aan het economisch herstel van de regio. Belangrijk daarbij is ook dat daarbij – waar relevant - verbindingen worden gelegd met het rijk en Europa.
- In termen van *inhoud* moet dit traject leiden tot zo scherp mogelijk geformuleerde afspraken op een aantal concrete en relevante thema's waarbij de ambitie is om eind 2020 een eerste set afspraken te kunnen presenteren waarover overeenstemming bestaat tussen de betrokken partijen.
- Maak in dit traject zichtbaar wat de impact is van de verschillende initiatieven / afspraken in termen van bijdrage aan economisch herstel en behoud van werkgelegenheid, duurzaamheidswinst en haalbaarheid en wat er nodig is om op deze trajecten concrete resultaten te boeken.
- Stel een overzicht op waaruit blijkt wat er nodig is (o.a. in financiële zin) om de verschillende initiatieven / afspraken uit te kunnen voeren en breng globaal in beeld hoe de benodigde inzet gemobiliseerd zou kunnen worden.
- Gebruik het State of the Region event eind 2020 enerzijds om te laten zien via welke concrete initiatieven / afspraken binnen de MRA wordt gewerkt aan duurzaam economisch herstel in de MRA en anderzijds als een uitnodiging aan MRA stakeholders (en rijk en Europa) om aan te sluiten en (nog intensiever) mee te doen. Gebruik het State of the Region event als podium om de 'oogst' tot dat moment te bespreken en als aftrap voor de vervolgfase.

Aanpak

- Zoek op basis van een analyse en gesprekken met relevante stakeholders naar waar de mogelijkheden liggen voor gerichte acties om op een aantal actielijnen lopende initiatieven te kunnen opschalen, waar kansen liggen voor versnelling en waarvoor ook commitment bestaat. .
- Inventariseer relevante trajecten (zoals bestaande Green Deals) en nodig daarbij betrokken partijen uit om aan te geven waaruit hun bijdrage aan de MRA aanpak Duurzaam Herstel zou kunnen bestaan en wat zij nodig hebben om deze te realiseren.
- Ga actief in gesprek met de stakeholders die betrokken zijn bij de thema's die worden genoemd in de notitie 'Bouwstenen voor een MRA Green Deal' van de Amsterdam Economic Board en daag deze expliciet uit om met suggesties voor afspraken te komen die in dit kader passen. Daarbij gaat het o.a. om:
 - Stimuleren van werkgelegenheid via verduurzamingsprojecten (aansluitend op Human Capital Agenda Klimaatopgave, House of Skills, inzet op banenmotoren door Amsterdam); Anticyclisch investeren;
 - Inkopen met impact; circulair inkopen;
 - Verduurzaming gebouwde omgeving;
 - Verduurzaming bedrijventerreinen;
 - Ketenvorkorting (bijv. m.b.t. voedsel, textiel)
 - Concrete initiatieven in het kader van de Green Deal Zero Emissie Stadslogistiek;
 - Verduurzaming industrie.
- Breng in beeld op welke thema's de grootste kansen liggen in termen van duurzaamheidswinst en economisch herstel.

metropool regioamsterdam

- Inventariseer relevante nationale en Europese initiatieven en verken of aansluiting daarop vanuit de MRA mogelijk is en meerwaarde heeft.
- Ga actief in gesprek met organisaties / personen die een rol kunnen spelen bij het verder brengen / opschalen van bestaande initiatieven (denk aan House of Skills, Invest MRA, beheerders van relevante fondsen, personen met kennis van Europese en rijksprogramma's en aan vertegenwoordigers van bedrijfsleven en kennisinstellingen).
- Gebruik de bestaande structuur van de MRA optimaal en nodig platforms en PHO's actief uit om input te leveren en draagvlak te organiseren voor dit traject.

Governance

Uitgangspunten:

- Het eigenaarschap voor dit traject moet breed gedragen zijn. Concreet betekent dit dat
 - dit traject niet beperkt blijft tot overheden;
 - gekozen wordt voor een integrale aanpak;
 - alle deelregio's van de MRA goed moeten zijn geïnformeerd over dit traject.
- Benut de energie die er is en probeer initiatieven die er zijn en worden ontwikkeld te versterken zonder die over te nemen.
- Kies voor een pragmatische aanpak en een zo simpel mogelijke organisatiestructuur.

Voorlopig voorstel:

- Vorm kleine stuurgroep bestaande uit bestuurder economie, bestuurder duurzaamheid, vertegenwoordiger bedrijfsleven, vertegenwoordiger kennisinstelling.
- Benoem duo van gedelegeerd opdrachtgevers (voorstel: directeur van de Amsterdam Economic Board en directeur van MRA-partner) die als schakel fungeren tussen enerzijds de betrokken bestuurders en anderzijds de te vormen kerngroep en – waar nodig - andere betrokkenen.
- Vorm een klein kernteam met tenminste vertegenwoordigers van het MRA bureau, de Amsterdam Economic Board om de uitvoerende activiteiten in het kader van dit traject kunnen oppakken. Dit kernteam krijgt o.a. als taak om te zorgen voor de benodigde verbindingen met vertegenwoordigers van MRA deelregio's, MRA Platforms en PHO's en met belangrijke stakeholders uit het bedrijfsleven, kennisinstellingen en andere organisaties.
- Leg vanuit deze structuur op zo pragmatisch mogelijk manier verbindingen met de relevante spelers in de MRA op de kansrijke thema's en met de organisaties / personen die een rol kunnen spelen bij het verder brengen / opschalen van bestaande initiatieven.
- Informeer en consulteer MRA platforms en gremia waar nuttig en nodig.

Vervolgstappen en planning

Zomerreces	Opstellen inhoudelijke startnotitie, nadere uitwerking van aanpak en inrichting van organisatie door kerngroep (in afstemming met huidige bestuurlijke trekkers vanuit het PHO Duurzaamheid); verkennen van meest kansrijke thema's
28 augustus	Vaststellen van formele opdracht in MRA Agendacommissie
Begin september	Bespreking van startnotitie en voorstel van aanpak in stuurgroep
10 september	Bespreking van dit traject in de vergadering van de Amsterdam Economic Board
September	(Optioneel) Bespreking van dit traject in colleges van MRA-partijen
September	Agenderen van dit traject in platforms en relevante PHO's
29 oktober	Bespreking van stand van zaken tijdens 2 ^e MRA Duurzaamheid Top

metropool regioamsterdam

December

Lancering van 'Aanpak' bij State of the Region – datum nog niet vastgesteld